

Nr 172

Utlåtande i anledning av väckta motioner om rätten till statsbidrag för anläggande av semesterby.

(5:e avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Mattsson* och *Nils-Eric Gustafsson* (I: 338) och den andra inom andra kammaren av herr *Gustavsson* i Alvesta (II: 367), har hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om anpassning av reglerna rörande bidrag ur fonden för friluftslivets främjande så att kommun som avser att anlägga semesterby utanför sina egna gränser får samma rätt till bidrag som annan kommun och så att kravet på strövområde beträffande semesterbyanläggning vid strand och vatten i förekommande fall kan minskas i enlighet med vad i motionerna anförts.

Beträffande motiveringen för ifrågavarande förslag får utskottet hänvisa till motionen I: 338.

Över förevarande motioner har, efter därom i vederbörlig ordning gjord framställning, utlåtanden avgivits av 1962 års *fritidsutredning* och *statens friluftsnämnd*.

1962 års *fritidsutredning* har anfört följande.

De av motionärerna upptagna frågorna är föremål för behandling inom fritidsutredningen. I ett betänkande, som enligt föreliggande planer kommer att avlämnas i slutet av detta år, kommer utredningen sålunda att närmare gå in på såväl principerna för översiktlig planläggning och detaljplanering av fritidsbebyggelse och friluftsanläggningar som frågan om räckvidden av den kommunala kompetensen att ställa sig som huvudman för sådana anläggningar.

Enligt utredningens uppfattning kan de förslag, som upptagits i motionernas hemställan, icke lämpligen accepteras som allmängiltiga. En prövning av det enskilda fallet torde vara nödvändig, varvid även många andra viktiga faktorer måste tillmätas betydelse. I frågan om principerna för beviljande av statsbidrag tillåter sig utredningen hänvisa till sin Promemoria med utredning och förslag rörande provisorisk höjning av fonden för friluftslivets främjande den 5 september 1963, som här bifogas.¹ Rörande den viktiga frågan om lämplig lokalisering av semesterby bl. a. med hänsyn till behov av strövområden m. m. rekommenderar utredningen, att yttrande regelmässigt inhämtas av vederbörande länsstyrelse.

På grund av det anförda torde motionerna icke böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

¹ Här ej intagen.

Statens friluftsnämnd har anfört följande.

Tidigare har i allmänhet gällt att bidrag ur friluftsfonden inte beviljats till anläggningar utanför den egna kommunen. Till stöd för en dylik regel kan åberopas olika skäl, vilka nämnden emellertid inte ser anledning att ta upp i detta sammanhang. Sedan ett par år tillbaka gäller nämligen inte denna inskränkning i bidragsgivningen. Sålunda tillstyrkte nämnden i juni 1962 bidrag ur friluftsfonden till Stiftelsen Östergarns semesterby med 63 000 kronor för uppförande av 14 semesterstugor. Stiftelsen är bildad av Kiruna stad och har sitt säte i Kiruna, medan semesteranläggningen i fråga ligger vid Östergarn på Gotland. Som villkor föreskrev nämnden i detta fall, liksom i alla andra, att anläggningen skulle stå öppen för alla och envar, oberoende av kommuntillhörighet. Nämndens förslag godkändes av Kungl. Maj:t. Det kan tilläggas att friluftsnämnden i dagarna har fattat preliminärt beslut om bidrag till Uppsala stad med 36 000 kronor för en semesterby inom Råfstens fritidsområde i Gräsö församling på upplandskusten.

Som allmänt villkor för erhållande av bidrag ur friluftsfonden gäller att det statsunderstödda ändamålet i en eller annan form skall ha anknytning till aktivt friluftsliv. I fråga om semesterbyarna upprätthålls detta krav genom att nämnden regelmässigt fordrar att det i anslutning till semesterbyn skall finnas tillgång till fri natur med strövområden och andra möjligheter att utöva friluftsliv. Med hänsyn till det bakomliggande syftet med fonden anser nämnden självklart att detta krav skall upprätthållas. Avsikten med friluftsfonden torde inte ha varit att staten via denna fond skall subventionera reguljär sommarstugebebyggelse inom tätortsplanerat område.

Utskottet. Enligt vad som framgår av 1962 års fritidsutrednings över motionerna avgivna yttrande avses utredningen skola i ett kommande betänkande ingå på såväl principerna för planläggning och planering av fritidsbebyggelse och friluftsanläggningar som räckvidden av den kommunala kompetensen beträffande huvudmannaskap för sådana anläggningar. Vidare framgår av statens friluftsnämnds remissyttrande i ärendet att den tidigare iakttagna och i motionsyrkandet berörda begränsningen i fråga om statsbidrag till att avse anläggning endast inom den egna kommunen inte längre tillämpas. Med hänsyn till angivna förhållanden anser utskottet någon framställning till Kungl. Maj:t i ämnet i enlighet med motionsyrkandet inte påkallad. Beträffande den i fritidsutredningens yttrande berörda frågan om den kommunala kompetensen vill utskottet endast tillägga att årets riksdag, med bifall till konstitutionsutskottets utlåtande nr 14, hos Kungl. Maj:t gjort framställning i detta ämne.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att motionerna I: 338 och II: 367 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 17 november 1964

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÄNG

Närvarande: se under utlåtandet nr 171.